

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 34P/39/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3115205317
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Šimková
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2015:3115205317.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín samosudkyňou Mgr. Katarínou Šimkovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa R. T., R.. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, dieťa rodičov : matky E. T. W.. K., štátnej občianky Slovenskej republiky, trvale bytom A. I. XXX a otca N. T., štátneho občana Slovenskej republiky, trvale bytom A. I. XXX, T.. Č.. C. Ú. R. C. T. V. I. A. R. C., A. Š. Č..XXX/XX, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín, o zrušenie ústavnej starostlivosti nariadenej nad maloletým dieťaťom a nariadenie výchovného opatrenia vo forme dohľadu takto

rozhodol:

Z r u š u j e s a ústavná starostlivosť nariadená rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 28.01.2014, č. k. 31P/421/2012-55.

Nad výchovou maloletej R. T., R.. XX.XX.XXXX, s a u r č u j e d o h ľ a d .

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín ako orgán sociálnoprávnej ochrany detí podnetom doručeným tunajšiemu súdu dňa 12.03.2015 žiadal o zrušenie ústavnej starostlivosti nariadenej nad maloletou R.Q.. Vo svojom podnete uviedol, že matka detí podala dňa 06.12.2012 na OO PZ v Trenčíne trestné oznámenie na svojho manžela za sexuálne zneužívanie ich dcéry O.. Dňa 07.12.2012 bolo na návrh matky vydané predbežné opatrenie, ktorým bolo otcovi detí dočasne zakázané vstupovať do obydlija trvalého pobytu. Matka detí dňa 31.12.2012 podala na tunajšom súde aj návrh na vylúčenie otca detí z užívania domu. Zisťovaním u pracovníkov materskej školy v A. I. bolo zistené, že v rodine nie je všetko v poriadku, deti údajne chodia ku svojej 70-ročnej tete pýtať chleba alebo maslo, keď nemajú čo jesť. Otec bol opísaný ako človek, ktorý len pije, fajčí, je a nič nerobí. Pozorované boli zvláštne pohľady otca na svoju dcéru R., pri vzájomnom kontakte „zvláštne dotyky“, ktoré prisudzovali „nadmernej láske“. Z dôvodu, že matka detí zobrala svoj návrh na vylúčenie otca detí z užívania domu späť a konanie bolo zastavené, otec detí sa opäť vrátil do domáceho prostredia. Vzhľadom na tieto skutočnosti ako aj na to, že je neprípustné, aby osoba, ktorá je obvinená zo sexuálneho zneužitia svojej dcéry žila v spoločnej domácnosti s inou maloletou osobou opačného pohlavia, bol vtedy zo strany Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín podaný podnet na nariadenie predbežného opatrenia, pričom následne bola maloletá R. predbežným opatrením odovzdaná do starostlivosti Detského domova Lastovička v Trenčíne. V rámci riadneho konania bola nad maloletými deťmi O. X. R.Q. nariadená ústavná starostlivosť v Detskom domove Lastovička, nakoľko trestné konanie voči ich otcovi naďalej prebiehalo. Dňa 07.10.2014 sa otec detí v trestnom konaní ku spáchanému skutku dobrovoľne priznal a okresný súd ho odsúdil na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní štyroch rokov nepodmienečne, pričom

voči uvedenému rozhodnutiu podal odvolanie krajský prokurátor. Následne dňa 19.01.2015 Krajský súd v Trenčíne odsúdil otca detí na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov nepodmienečne. Otec detí bol vzatý do výkonu trestu odňatia slobody dňa 26.01.2015, kde sa nachádza doposiaľ. Matka detí listom zo dňa 29.01.2015 žiadala Detský domov Lastovička o zrušenie ústavnej starostlivosti nad maloletou R.. Vzhľadom na skutočnosť, že otec detí už nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody a matka má vytvorené vhodné bytové podmienky a prejavila záujem o návrat maloletej do rodinného prostredia, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín zastáva názor, že dôvody, pre ktoré bola nad maloletou nariadená ústavná starostlivosť pominuli a z toho dôvodu žiadajú, aby ústavná starostlivosť nad maloletou R. bola zrušená a s prihliadnutím na to, že maloletá je žiačkou 1.ročníka ZŠ, odporúčili nariadiť termín pojednávania ku koncu školského roka, tak aby maloletá dokončila školský rok 2014/2015 na ZŠ A. H. v T.. Pokiaľ ide o ústavnú starostlivosť nariadenú nad maloletou O., v jej prípade nežiadal ÚPSVaR o jej zrušenie vzhľadom na problematický, nestabilný vzťah s matkou, ktorá doposiaľ neverí, že by sa jej manžel dopustil uvedeného trestného činu. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ÚPSVaR Trenčín odporučil súdu, aby zrušil ústavnú starostlivosť nad maloletou R. a ústavnú starostlivosť nad maloletou O. ponechal do jej plnoletosti.

V súlade s § 81 ods.1 O.s.p. Okresný súd Trenčín uznesením zo dňa 17.03.2015, č. k. 34P/39/2015-08, začal bez návrhu konanie o zrušenie ústavnej starostlivosti nariadenej nad maloletou R..

Kolízny opatrovník trval na svojom podnete a žiadal, aby ústavná starostlivosť nad maloletou R. bola zrušená. Kolízny opatrovník súčasne navrhol, aby bolo nad výchovou maloletej R. nariadené výchovné opatrenie v podobe dohľadu.

Matka maloletej súhlasila s podnetom a žiadala o zrušenie ústavnej starostlivosti nariadenej nad maloletou R. a o jej vrátenie do domáceho prostredia. Poukázala na to, že od januára 2015 je otec maloletej vo výkone trestu odňatia slobody, že ona má s maloletou R. dobrý vzťah, sú v neustálom kontakte, každý víkend si ju bráva z detského domova do domáceho prostredia a aj maloletá sa chce vrátiť domov. Uviedla, že aj teraz od začiatku prázdnin je dcéra opäť u nej, a že aj plnoletá dcéra O. je už u nej doma. Poukázala na to, že maloletú R. už aj prihlásila do školy v A. I. pre budúci školský rok. Matka súhlasila s nariadením dohľadu.

Otec maloletej sa pojednávania nezúčastnil, vo veci bol vypočutý v ÚVTOS, súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti. Otec súhlasil so zrušením ústavnej starostlivosti nad maloletou R..

Okresný prokurátor tiež súhlasil so zrušením ústavnej starostlivosti nad mal. R. a tiež odporučil, aby bol nariadený dohľad nad výchovou maloletej.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, žiadosť matky o uvoľnenie dcéry počas jarných prázdnin, lustráciu v ZVJS, uznesenie o začatí konania, správu kolízneho opatrovníka z čl. 23, správu detského domova z čl. 25, pedagogický posudok z čl. 28 - 29, potvrdenie o prídavku na deti, správu obce o sociálnej lustrácii, správu detského domova, pedagogický posudok, správu detského domova z čl. 40, obsah pripojených spisov tunajšieho súdu sp. zn. 31P/421/2012, 15C/400/2012, 27C/482/2012 a obsah spisu 2T/90/2013 a 6T/105/2014 a zistil nasledovný skutkový stav :

Maloletá R. pochádza z manželského vzťahu svojich rodičov, ktorý doposiaľ trvá. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 28.01.2014, č. k. 31P/421/2012-55, bola nad maloletou R. a vtedy ešte maloletou O. nariadená ústavná starostlivosť a bolo rozhodnuté, že obe sestry zostávajú umiestnené v Detskom domove pre maloletých bez sprievodu a Detskom domove Lastovička Trenčín a obaja rodičia boli zaviazaní prispievať na ich výživu každý rodič na každé dieťa sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14.2.2014. Dôvodom nariadenia ústavnej starostlivosti bola skutočnosť, že voči otcovi detí bolo vedené trestné stíhanie pre trestný čin sexuálneho zneužívania mal. O..

Z pripojeného trestného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 2T/90/2013 bolo zistené, že otec maloletej bol uznaný vinným, bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov a od 26.1.2015 sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v A. R. C..

Podaním zo dňa 29.1.2015 žiadala matka maloletej detský domov o uvoľnenie maloletej počas jarných prázdnin a aj o zrušenie ústavnej starostlivosti.

Zo správy Detského domova Lastovička Trenčín zo dňa 01.07.2015 vyplynulo, že matka sa o maloletú počas jej pobytu v detskom domove zaujímal po celý čas, navštevovala ju, telefonicky sa s ňou prostredníctvom staršej sestry kontaktovala. Každý víkend od 13.02.2015 až doposiaľ trávila maloletá v jej domácnosti spolu so staršou teraz už plnoletou sestrou. Od 30.06.2015 trávi letné prázdniny doma u matky. Maloletá sa na pobyty v domácom prostredí vždy teší a jej správanie po návrate je primerané, nesmúti, neplače a už sa teší na ďalší víkend. Kontakt a záujem širšej rodiny o maloletú po nástupe otca do väzenia ustal. Priebeh ústavnej starostlivosti u maloletej bol dobrý, prispôsobila sa režimu a podmienkam detského domova. K zrušeniu ústavnej starostlivosti sa detský domov pripája, súhlasí, aby maloletá vyrastala v domácom prostredí u matky. Matka si vyživovaciu povinnosť k maloletej plní pravidelne, v súčasnosti má nedoplatok v sume 22,78 Eur, otec si vyživovaciu povinnosť neplní, má nedoplatok vo výške 597,21 Eur.

Zo správy Základnej školy, A. H. X T. zo dňa 01.07.2015 vyplynulo, že správanie maloletej na vyučovaní je v rámci školského poriadku, komunikácia s ňou je bezproblémová, rýchlo sa začlenila do kolektívu. Maloletá má kladný vzťah k učeniu, systematicky sa pripravuje na vyučovanie a vždy má pripravené školské pomôcky. Rodičia so školu vôbec nespokupracovali a nezaujímal sa o správanie a prospech maloletej.

Zo správy Obce A. I. o sociálnej situácii v rodine zo dňa 03.07.2015 vyplynulo, že od začiatku júla 2015 sa maloletá zdržiava v domácnosti matky. Riaditeľ Základnej školy s materskou školou v obci potvrdil, že maloletá je riadne zapísaná do druhého ročníka základnej školy. Stará matka maloletej z otcovej strany i najbližšia rodina otca maloletej potvrdili z ich strany záujem, aby maloletá zostala v rodinnom prostredí s tým, že sa zaviazali, že budú matke nápomocní pri starostlivosti o maloletú. Stará matka však avizovala aj to, že matka dieťaťa často mení názory, či nevie riadne hospodáriť s finančnými prostriedkami. Je samozrejmé, že by bolo vhodné, aby maloletá zostala vo svojom prirodzenom rodinnom prostredí s matkou, súrodencami i najbližšími príbuznými, avšak obecný úrad nedokáže posúdiť, ako bude matka na prítomnosť maloletej reagovať a či z jej strany bude o maloletú postarané. Zo strany otca nekonštatujú ohrozenie maloletej, nakoľko tento sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, pričom je len na rozhodnutí súdu, či maloletú ponechá alebo neponechá v detskom domove.

Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

Podľa § 37 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Podľa § 37 ods. 5 a 6 Zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, ak je v ňom maloleté dieťa umiestnené. Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia po uplynutí obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení. Výchovné opatrenie súd zruší, ak splnilo svoj účel. Súd môže rozhodnúť o uložení iného vhodného výchovného opatrenia, ak je to v záujme maloletého dieťaťa.

V danej veci mal súd na základe vykonaného dokazovania za to, že zrušenie ústavnej starostlivosti je dôvodné, pretože pominuli dôvody, pre ktoré bola ústavná starostlivosť nariadená. Dôvodom nariadenia ústavnej starostlivosti bolo vedené trestné stíhanie voči otcovi dieťaťa, ktorý bol v čase nariadenia ústavnej starostlivosti obžalovaný zo spáchania trestného činu sexuálneho zneužívania voči sestre maloletej R., O. a nachádzal sa v domácom prostredí. Z toho dôvodu bolo vtedy potrebné umiestniť obe sestry do detského domova. Od posledného rozhodovania došlo k zmene pomerov v tom, že otec detí už bol v danej veci právoplatne odsúdený, t. č. sa od januára 2015 nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Preto je dôvodné navrátenie detí do domáceho prostredia k matke, pričom O. už medzičasom nadobudla plnoletosť a už sa tiež nachádza v domácom prostredí. Zo správ detského domova je zrejmé, že maloletá R. má dobrý vzťah s matkou, pravidelne ju navštevuje, každý víkend trávi v domácom prostredí. Voči starostlivosti matky neboli vznesené vážne výhrady, a preto súd podnetu vyhovel a ústavnú starostlivosť zrušil. Súčasne súd nariadil nad výchovou maloletej dohľad v zmysle návrhu kolízneho opatrovníka, s ktorým dohľadom súhlasila i matka maloletej a odporučil ho nariadiť aj okresný prokurátor, a to z dôvodu, aby bola situácia v rodine priebežne monitorovaná.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne (v štyroch vyhotoveniach).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie je potrebné podať v počte 3 rovnopisov, ak potrebný počet rovnopisov účastník nepredloží, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3, § 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca,
- súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené,
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, § 205a ods. 1, § 221 ods. 1 O. s. p.).

-

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom dobrovoľne splnená, možno podať návrh na exekúciu podľa osobitného predpisu.